

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716209679
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5716209679.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka, členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jozefa Turzu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa C. R., nar. XX. XX. XXXX a plnoleté dieťa M. R., nar. XX. XX. XXXX, deti bytom ako matka, maloletý zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradnom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti rodičov, matky N. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX, zastúpenej JUDr. Danielom Malikom, advokátom so sídlom G., A. X a otca D. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX, zastúpeného JUDr. Ivetou Ďurčaťovou, advokátkou so sídlom G., L. XX, o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Martin, č.k. 8P/51/2016-487 zo dňa 08. 09. 2017, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin zamietol návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu a o trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Rozhodnutie zdôvodnil s poukazom na ust. § 62, § 75 a § 78 Zákona o rodine, keď konštatoval, že od poslednej úpravy výživného porovnaním okolností dôležitých pre stanovenie výšky výživného v čase predchádzajúceho a súčasného rozhodovania mal preukázané, že nedošlo k takým zmenám, ktoré odôvodňujú zníženie výživného na maloletého C. a toho času plnoletú M.. Nedošlo k takej zásadnej zmene, aby bolo možné rozhodnúť o znížení výživného, a to jednak z dôvodu, že pomery na strane otca sa síce zmenili, avšak v prevažnej miere na základe jeho vlastných rozhodnutí, keď ukončil podnikateľské aktivity, resp. bezodplatne previedol obchodný podiel v spoločnosti Neogroup s.r.o. na tretiu osobu. Naďalej však vykonáva činnosť v spoločnosti Roster SK s.r.o., aj keď spoločníčkou a konateľkou v spoločnosti je jeho priateľka. Taktiež podstatná zmena nenastala na strane matky maloletých detí, naopak u detí fyzickým vospievaním náklady mierne narástli. Pri rozhodovaní bral tiež do úvahy odôvodnené potreby detí, ako aj možnosti a schopnosti oboch rodičov. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom zástupcu podal odvolanie otec detí, pričom žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, návrhu na zníženie výživného vyhovieť, prípadne rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie zdôvodnil s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, resp. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec detí s rozhodnutím súdu prvej inštancie v celom rozsahu nesúhlasil. Podľa neho sa súd prvej inštancie stotožnil s názormi matky, naopak jeho názory, ale najmä skutočnosti, ktoré vyplynuli z dokazovania, nesprávne vyhodnotil. Súd tiež nedostatočným spôsobom postupoval procesne pri výsluchu M. po dosiahnutí jej plnoletosti, keď podľa neho riadnym

spôsobom nevykonala výsluch tejto osoby. Táto mala náležitým spôsobom uviesť, aké výdavky má a najmä, v akej výške, pričom s jej vyjadrením, že to nevie úplne presne, sa súd nemal uspokojiť. Súd vychádzal aj v tomto prípade najmä z výpovedí matky detí o jej nákladoch na zabezpečenie domácnosti a výdavkov na obe deti. Súd tiež nezobral do úvahy skutočnosť, že otec plnoletej M. hradí výdavky spojené s mobilným paušalom približne vo výške 20,- eur mesačne. Tiež otec detí spláca úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania, ktorí si rodičia detí vzali na rekonštrukciu nehnuteľnosti, a to rodinného domu č. XXX vo H., z ktorého sa otec odsťahoval a v súčasnosti ho užíva len matka s deťmi. Mesačná splátka predstavuje sumu 96,59 eur. Otec má za to, že vyživovaciu povinnosť nemá len ten rodič, ktorému nie je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, ale každý rodič, nakoľko to vyplýva z ustanovení Zákona o rodine. Aj u matky tak bolo potrebné skúmať z objektívneho hľadiska, či ňou vykazovaný príjem zodpovedá jej schopnostiam a možnostiam z hľadiska veku, zdravotného stavu a vzdelania. Súd prvej inštancie prísne formalisticky posudzoval len možnosti, schopnosti, majetkové pomery otca. Nesprávne a najmä arbitrárne vyhodnotil konanie otca vo vzťahu k zrušeniu živnosti a len za účelový krok v úmysle vyhnúť sa plateniu výživného v pôvodne súdom ustanovenej výške. Otec pozastavil živnosť z dôvodu nedostatku zákaziek, čo bolo spôsobené objektívnymi podmienkami na Slovensku a hlavne preto, aby predišiel vzniku ešte väčších strát, ktoré v rámci podnikateľskej činnosti vznikali. Jediným príjmom otca v súčasnosti je dávka v hmotnej núdzi vo výške 180,50 eur. S výdavkami na udržiavanie a chod domácnosti v E., kde býva, ale aj s úhradou výživného, mu pomáha jeho priateľka p. D.. Otec si aktívne hľadá prácu, avšak zatiaľ sa mu to nepodarilo hlavne pre jeho nepriaznivý zdravotný stav. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil aj výpoveď svedkyne D., ktorá podľa názoru otca v danom prípade nemala byť v konaní ani vypočutá, nakoľko nemá žiadny vzťah k prejednávanej veci. Súd nevzal do úvahy ani tú skutočnosť, že otec všetky finančné prostriedky, ktoré počas manželstva, ako aj po rozvoze zarobil, či už ako SZČO, ako aj finančné prostriedky zo spoločnosti Neogroup s.r.o. boli použité pre potreby rodiny hlavne na rekonštrukciu rodinného domu vo H., ktorý je vo výlučnom užívaní matky a spoločných detí. Aj preto mu nezostali žiadne úspory, z ktorých by mohol v súčasnosti vykrývať svoje potreby.

3. K podanému odvolaniu sa prostredníctvom zástupcu vyjadrila matka detí. Uviedla, že odvolanie otca je v celom rozsahu veľmi všeobecné, subjektívne a plne korešponduje s jeho špekulatívnymi závermi, čo sa aj preukázalo vykonaným dokazovaním pred Okresným súdom Martin. Všetky postupy a kroky otca smerovali k tomu, aby sa formálne zbavil majetku a navodil tak dojem osoby žijúcej v hmotnej núdzi. Tento jeho postoj bol jednoznačne preukázaný, či už výpoveďou jeho priateľky p. D., spôsobom „vykonávanej činnosti“ v spoločnosti Roster SK s.r.o., výpismi z účtov, nadštandardným spôsobom života, či používaním luxusného motorového vozidla, prípadne absolvovaním niekoľkých dovolení v roku. Konajúci prvostupňový súd správne a dostatočným spôsobom vyčerpávajúco posúdil skutočnosti, ktoré nepreukazujú dôvodnosť zníženia výživného na deti. Žiadala, aby rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd ako vecne správny a zákonný potvrdil a odvolanie otca zamietol.

4. K vyjadreniu sa prostredníctvom zástupcu vyjadril otec detí, ktorý zopakoval svoje dôvody uvedené v odvolaní. Navyše uviedol, že pri určovaní výšky výživného súdy nerozhodujú jednotne, spočíva to najmä na odlišnej interpretácii ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, výsledkom čoho sú často nespravodlivé a prísne rozhodnutia pre povinných rodičov. V prejednanom prípade súd prvej inštancie náležitým spôsobom neskúmal, či odôvodneného potreby maloletého a plnoletej dcéry korešpondujú s výškou určeného výživného. Deti nemajú špeciálne výdavky, nemajú zdravotné problémy, nenavštevujú krúžky, ktoré by odôvodňovali takúto výšku výživného.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65 až § 66 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

7. Citované zákonné ustanovenie umožňuje súdu zmeniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom pre maloleté deti za predpokladu, že dôjde k zmene v pomeroch medzi účastníkmi. K zmene pomerov môže dôjsť jednak na strane oprávneného, v tomto prípade detí, a to v dôsledku ich fyzického vyspievania, ako i v súvislosti s prípravou na ďalšie povolanie, čím nepochybné dochádza k zvyšovaniu nákladov

na zabezpečenie základných potrieb, ale i na strane povinného (v tomto prípade rodiča) v dôsledku zvýšenia, resp. odôvodneného zníženia jeho príjmu, zvýšenia počtu vyživovacích povinností a pod. Povinnosťou súdu rozhodujúceho o zmene pôvodného rozhodnutia je vždy skúmať zmenu pomerov, ktorá nastala medzi účastníkmi, od pôvodného rozhodnutia. Neprislúcha mu v žiadnom prípade hodnotiť, či pôvodne určené výživné bolo primerané, lebo v takomto prípade by dochádzalo k neprípustnej reparácii pôvodného už právoplatného rozhodnutia.

8. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie, i odvolací súd mal preukázať, že manželstvo rodičov detí bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Martin 16P/162/2014 zo dňa 09. 06. 2015. Deti, v tom čase obe maloleté, boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej M. výživným vo výške 250,- eur mesačne, na maloletého C. výživným vo výške 150,- eur mesačne. Styk s deťmi upravený súdnym rozhodnutím nebol. Rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoP/49/2015 zo dňa 15. 12. 2015. Otec detí ako živnostník podnikajúci pod obchodným menom Ing. D. R. - Roster SK od 01. 06. 2016 do 01. 06. 2019 má pozastavenú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania. Je zaradený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a v Sociálnej poisťovni si uplatnil nárok na dávku v nezamestnanosti. Táto dávka mu priznaná nebola, Sociálna poisťovňa rozhodla o vyplácaní dávky v hmotnej núdzi. V spoločnej domácnosti žije s priateľkou v rodinnom dome v E.. Otec detí v roku 2014 previedol bezodplatne obchodný podiel v spoločnosti Neogroup s.r.o., pričom predtým v postavení ručiteľa uzatvoril s bankou zmluvu o splátkovom úvere na sumu 30 000,- eur. Otec detí podnikal pod obchodným menom Roster SK, v súčasnej dobe jeho priateľka je spoločníčkou firmy Roster SK s.r.o. V minulosti hlavným predmetom podnikania otca bola stavebná činnosť. Vlastnil motorové vozidlo zn. Mercedes Vito, ktoré predal spoločnosti Roster SK, s.r.o. Matka maloletých detí v čase posledného rozhodovania o výživnom pracovala ako SZČO s predmetom podnikania kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi a masérské služby. Túto činnosť vykonáva aj v súčasnej dobe. M. bola študentkou gymnázia v Martine, v čase posledného rozhodovania, aj v súčasnej dobe. Zmena pomerov nastala u maloletého C., ktorý začal navštevovať školské zariadenie, čo možno považovať za podstatnú zmenu pomerov spojenú s pribudnutím nákladov na školské potreby, pomôcky, aktivity, stravovanie a školský klub. Svedkyňa D. pred súdom uviedla, že spoločnosť Roster SK, s.r.o. má úplne iný predmet podnikania ako to, čomu sa venuje ona a s vedením spoločnosti jej vypomáha otec detí, ktorý poskytuje predovšetkým technickú pomoc, pretože má v tejto oblasti väčšie skúsenosti ako ona. Pomáha tiež pri získavaní nových zákaziek a je splnomocnený na jednotlivé úkony v závislosti od toho, o aké jednanie sa týka. Má vystavené plnomocnenstvo na zastupovanie spoločnosti Roster SK, s.r.o. v podstate zabezpečuje zákazky po technickej stránke, vykonáva technickú podporu od prvého jednania s klientmi až po realizáciu zákazky. V priebehu prvoinštančného konania otec žiadal, aby súd znížil vyživovaciu povinnosť na dcéru M. na sumu 70,- eur mesačne a na syna C. na sumu 40,- eur mesačne.

9. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prvoinštančný súd postupoval správne, keď na základe návrhu otca skúmal, či od poslednej úpravy výživného (rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 16P/162/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoP/49/2015, ktorými bol otec zaviazaný na platenie výživného vo výške 250,- eur na M. a 150,- eur na C.) došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zníženie výživného pre obe deti na požadovanú sumu 70,- eur a 40,- eur pre dcéru M., resp. syna C.. V tomto smere súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď návrh otca zamietol s odôvodnením, že zistené skutočnosti neumožnili súdu zmenu pôvodného rozhodnutia, nakoľko na strane maloletých detí došlo skôr k nárastu nákladov na zabezpečenie ich jednotlivých potrieb, na strane matky detí sa ekonomická a sociálna situácia nezmenila. Zmeny nastali u otca detí, avšak tieto sa prvoinštančnému súdu javili ako zmeny účelové. Tieto zistenia súd prvej inštancie riadnym spôsobom a v dostatočnom rozsahu zdôvodnil, pričom s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a na tieto v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. V odvolaní neboli uvedené žiadne iné dôvody, s ktorými by sa už nevysporiadal súd prvej inštancie a ktoré by boli spôsobilé iným spôsobom vyhodnotiť skutkový a právny stav zistený prvoinštančným súdom. Pokiaľ v odvolaní otec detí namietal, že súd náležitým spôsobom nevyhodnotil možnosti a schopnosti matky detí s prihliadnutím na jej vysokoškolské vzdelanie, resp. vo vyjadrení uviedol, či odôvodnené potreby detí korešpondujú s výškou určeného výživného, v tejto súvislosti je potrebné uviesť, že súd porovnával pomery, či už rodičov alebo detí, ktoré boli v čase posledného rozhodovania o výživnom, v tomto prípade matka detí vykonávala činnosť SZČO, jej zaradenie v pracovnom živote sa nezmenilo, nemožno teda hovoriť o nejakej zmene, prípadne nanovo prehodnocovať jej schopnosti a možnosti. Tiež v tomto konaní nie

je možné preskúmať správnosť pôvodného rozhodnutia (či odôvodnené potreby detí korešpondujú s výškou určeného výživného), nakoľko toto bolo predmetom rozhodovania a prieskumu rozhodnutí o určení výživného z rokov 2014 a 2015. Pri zmene pôvodných rozhodnutí súd sa môže zaoberať len otázkou, či došlo k zmene rozhodujúcich pomerov. Ak teda otec detí je zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu v zmysle pôvodného rozsudku sumu 250,- eur a 150,- eur na deti a zmena pomerov u neho nastala len formálne, nakoľko naďalej poskytuje služby v spoločnosti Roster SK s.r.o., kde síce nie je konateľom, ale fakticky vykonáva činnosť ako aj predtým, hoci podľa jeho tvrdenia za takúto činnosť nepoberá plat, možno sa stotožniť so závermi súdu prvej inštancie, že je v jeho možnostiach a schopnostiach aj naďalej platiť pôvodne súdom stanovené výživné. Z týchto dôvodov súd rozhodnutie prvoinštančného súdu ako vecne správne potvrdil.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).